

hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi
maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
-umumi o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi

ning
20__-20__-o'quv yiliga 10-sinflar uchun
O'zbekiston tarixi fanidan

“YOSH TARIXCHI”

TO'GARAK

HUJJATLARI

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

Nº	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfı	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O‘tkazilgan xona _____

” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To‘garak rahbari _____

“ _____ ” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To‘garak rahbari _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘

20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Yosh tarixchi” nomli to‘garagining ISH REJASI

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Rossiya imperiyasi bosqini arafasida buxoro amirligi, arafasida buxoro amirligi, qo‘qon va xiva xonliklaridagi ijtimoiy-siyosiy va iqtisodiy ahvol.	1		
2.	Takrorlash	1		
3.	Rossiya imperiyasining o‘rta osiyoga yurishi va turkiston general-gubernatorligining tashkil topishi.	1		
4.	Buxoro amirligi va xiva xonligining rossiya imperiyasi vassaliga aylanishi.	1		
5.	Turkiston o‘lkasida siyosiyma’muriy boshqaruv tizimi.	1		
6.	Turkistonda rossiya imperiyasiga qarshi imperiyasiga qarshi milliy-ozodlik harakatlari	1		
7.	Birinchi jahon urushining boshlanishi va uning turkistonga ta’siri.	1		
8.	Turkistonda 1916-yilgi qo‘zg‘olonning boshlanishi.	1		
9.	XIX asrning ikkinchi yarmi – XIX asrning ikkinchi yarmi XX asrning boshlarida XX asrning boshlarida buxoro amirligi.	1		
10.	XX asrning boshlarida XX asrning boshlarida xiva xonligi.	1		
11.	XIX asr ikkinchi yarmi XIX asr ikkinchi yarmi XX asr boshlarida qoraqalpoqlar madaniyati.	1		
12.	Turkistonda jadidchilik harakati.	1		
13.	Jadidchilik harakati namoyandalari va ularning faoliyati.	1		
14.	Turkistonda ilm-fan va madaniyat.	1		
15.	Turkiston o‘lkasi 1917-yil fevral–oktyabr oraliq‘ida.	1		
16.	Buxoro xalqining hasrati tarixi.	1		
17.	Xiva xonligining tugatilishi.	1		
18.	Turkiston muxtoriyati.	1		
19.	Turkiston SSSR, IXSR VA XXSRda sovet hokimiyatiga qarshi qurolli harakatlar.	1		
20.	O‘rta osiyoda o‘rta osiyoda hududiy chegaralanish	1		
21.	O‘zbekiston SSSRning tashkil topishi	1		
22.	Sovet hokimiyati amalga oshirgan islohotlarning mohiyati.	1		
23.	O‘zbekistonda sovet hokimiyati yuritgan madaniy siyosat.	1		
24.	Sovet hokimiyatining O‘zbekistondagi qatag‘on siyosati.	1		
25.	O‘zbekiston ikkinchi O‘zbekiston ikkinchi jahon urushi yillarda.	1		
26.	O‘zbekistonliklarning frontdagi jasorati va qahramonliklari	1		
27.	Gvardiyachi general-major Sobir Rahimovning dafn qilinishi.	1		
28.	O‘zbekiston fani va madaniyati g‘alaba uchun xizmatda.	1		
29.	Takrorlash.	1		
30.	O‘zbekiston xalq xo‘jaligining urushdan keyingi yillardagi rivojlanishi	1		
31.	O‘zbekiston xalq xo‘jaligining urushdan keyingi yillardagi rivojlanishi	1		
32.	1980–1990-yillarda O‘zbekiston.	1		
33.	O‘zbekistonda ijtimoiy-siyosiy faoliy va mustaqillik sari intilishning kuchayishi	1		
34.	Takrorlash.	1		

Sana: “ ” 20 -yil. Sinflar: _____ To ‘garak rahbari: _____
Mavzu: Rossiya imperiyasi bosqini arafasida buxoro amirligi, arafasida buxoro amirligi, qo‘qon va xiva xonliklaridagi ijtimoiy–siyosiy va iqtisodiy ahvol.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, otabobolarimizning yurt ozodligi va mustaqilligi uchun olib borgan qahramonona kurashlari hamda o‘zbek xalqining bunyodkorlik faoliyati va fidokorona mehnatlari haqida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma , malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi:

axborotlarni mustaqil izlab topish, tahlil etish, qiyoslash va xulosa chiqarish; axborot manbalaridan samarali va oqilona foydalanish, hujjatlar ustida ishslash; axborot iste’moli madaniyatini egallash, axborot xavfsizligini ta’minlash va axborot xurujlariga qarshi kurashish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma’naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish;

o‘z xatti-harakatini adekvat baholash, o‘z-o‘zini nazorat qilish, halollik, to‘g‘rilik kabi sifatlarga ega bo‘lish; o‘z ustida mustaqil ishslash va ijodiy-izlanishga doir faoliyatni tashkil etish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishslash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishslash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jahozi: «O‘zbekiston tarixi» 10-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Buxoro amirligichegaralari janubda Amudaryoning chap qirg‘og‘idan boshlanib shimolda Sirdaryogacha, sharqda Pomir tog‘laridan g‘arbda Xiva xonligi yerlarigacha cho‘zilgan. Davlat hududi XIX asrning o‘rtalarida Eron, Afg‘oniston, Qo‘qon va Xiva xonliklari, qozoq juzlari yerlari bilan che garadosh bo‘lgan. Amirlikning markazi qismi Buxoro va Samarcand shaharlari joylashgan Zarafshon vodiysi hisoblangan. Shu bilan birga hududiy jihatdan viloyat va tumanlarga bo‘linib, ularni amir tomonidan tayinlangan beklar boshqargan. Amirlik tarkibida 40 ta viloyat bo‘lgan. Buxoro amirligining aholisi soni 2 million atrofida bo‘lgan. Xiva xonligi XIX asrning ikkinchi yarmida janubda Eron, sharqda Buxoro amirligi, g‘arbda Kaspiy dengizi, shimolda qozoq juzlari yerlari bilan chegaradosh bo‘lgan. Xonlikning ma’muriy markazi Xiva shahri hisoblangan. Xiva xonligida Xiva, Kat, Yangi Urganch, Hazorasp, Qo‘ng‘iroq, Xo‘jayli kabi bekliklarning markazlari bor edi. Xiva xonligi 18 ta beklik, 2 ta noiblikka bo‘lingan va ularni xon tomonidan tayinlangan beklar va to‘ralar boshqargan.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Berilgan ma’lumotdan foydalanib Xiva va Qo‘qon xonligining taxminiy xaritasini chizing.

2. Xiva va Qo‘qon xonligi hududini zamonaviy xaritadan aniqlang.

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____ To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Takrorlash.

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limiylar: o'quchilar mustaqil ishslashga o'rgatish, o'quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ota-bobolarimizning yurt ozodligi va mustaqilligi uchun olib borgan qahramonona kurashlari hamda o'zbek xalqining bunyodkorlik faoliyati va fidokorona mehnatlari haqida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: o'quvchilar mustaqil ishslashga o'rgatish, o'quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg'otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o'rgatish.

Rivojlantiruvchi: o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, o'z Vatanimiz tarixini bilishi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishslash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishslash kompetensiyasi:

axborotlarni mustaqil izlab topish, tahlil etish, qiyoslash va xulosa chiqarish;

axborot manbalaridan samarali va oqilona foydalanish, hujjatlar ustida ishslash;

axborot iste'moli madaniyatini egallash, axborot xavfsizligini ta'minlash va axborot xurujlariga qarshi kurashish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o'z-o'zini rivojlantirish, jismoniy, ma'naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish;

o'z xatti-harakatagini adekvat baholash, o'z-o'zini nazorat qilish, halollik, to'g'rilik kabi sifatlarga ega bo'lish;

o'z ustida mustaqil ishslash va ijodiy-izlanishga doir faoliyatni tashkil etish.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishslash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishslash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jihizi: «O'zbekiston tarixi» 10-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uya vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

1865-yil aprel oyi oxirida M. Chernyayev boshchiligidagi harbiy qo'shin Chirchiq daryosining chap sohilida joylashgan Niyozbek qal'asiga kelib, uni jangsiz topshirishni taklif qiladi, lekin qal'a himoyachilari rad javobini berib, mudofaaga o'tadi. Qal'a to'plardan o'qqa tutilib, devorlari buzib tashlandi. Oqibatda Niyozbek qo'rg'oni dushman qo'liga o'tdi. Ushbu qal'aning bosib olinishi Chernyayevga Toshkentni suv ta'minotidan uzib qo'yish imkonini berdi. Uning buyrug'i bilan Toshkent shahri aholisini suv bilan ta'minlaydigan Chirchiq daryosidagi to'g'on buzib tashlanadi. Toshkent shahri suvsiz qolgan bo'lsa-da, sarbozlar va aholi shaharning har bir mahalla ko'chasida tashkil qilingan to'siqlarda qattiq qarshilik ko'rsatdi. Asosiy jang Kamolon darvozasidan Xadradiagi markaziy bozorga boradigan ko'chada bo'lib, imperiya qo'shinlari to'rtta to'p himoyasida bo'lgan to'siqli dan o'ta olishmadidi. Toshkent mudofaasida shahar himoyachilari va Qo'qon xonligi qo'shinlari amirlashkar Aliquli boshchiligida qarshilik ko'rsatdi. Aliqulining halok bo'lishi shahar himoyachilarini sarosimaga solib qo'ydi. Toshkent himoyasiga Buxoro amirligidan kechikib yetib kelgan qo'shnlarning foydasi tegmadi. Shahar o't ichida qoldi. 1865-yil iyunda shahar egallandi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Turkiston viloyati nima uchun harbiy asosda tashkil qilingan?

2. Turkiston viloyati nima sababdan Turkiston general-gubernatorligiga aylantirildi?

3. Toshkent shahrini mudofaa qilish uchun siz qanday yo'l tutgan bo'lardingiz? Nima uchun?

V. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uya vazifani e'lon qilish:

«Toshkent mudofaasi» mavzusida badiiy hikoya tuzib ko'ring. Tarixiy shaxslar bilan bir qatorda to'qima obrazlardan ham foydalaning.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____ To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Rossiya imperiyasining o'rtas osiyoga yurishi va turkiston general-gubernatorligining tashkil topishi.

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limiy: o'quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to'garaka bo'lgan qiziqishini ortirish, otabobolarimizning yurt ozodligi va mustaqilligi uchun olib borgan qahramonona kurashlari hamda o'zbek xalqining buniyodkorlik faoliyati va fidokorona mehnatlari haqida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: o'quvchilar mustaqil ishlashga o'rgatish, o'quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg'otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o'rgatish.

Rivojlantiruvchi: o'quvchilarning mavzuga oid bilim, ko'nikma, malakalarini rivojlantirish, o'z Vatanimiz tarixini bilishi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg'otish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

axborotlarni mustaqil izlab topish, tahlil etish, qiyoslash va xulosa chiqarish;

axborot manbalaridan samarali va oqilona foydalanish, hujjatlar ustida ishslash;

axborot iste'moli madaniyatini egallash, axborot xavfsizligini ta'minlash va axborot xurujlariga qarshi kurashish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o'z-o'zini rivojlantirish, jismoniy, ma'naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish;

o'z xatti-harakatini adekvat baholash, o'z-o'zini nazorat qilish, halollik, to'g'rilik kabi sifatlarga ega bo'lish; o'z ustida mustaqil ishslash va ijodiy-izlanishga doir faoliyatni tashkil etish.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishslash, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishslash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jihizi: «O'zbekiston tarixi» 10-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o'quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Rossiya imperatori Aleksandr II 1859-yilda Qo'qon xonligini bosib olishning davom ettirilishi to'g'risida bergen ko'rsatmasidan so'ng harbiy harakatlar kuchaydi. Buning uchun, eng avvalo, xonlikning Toshkent shahri bosib olinishi zarur edi. Toshkentni bosib olishda Oqmachit qal'asi harbiy harakatlarning tayanchiga aylandi. Imperiya qo'shinlarining Oqmachit qal'asini bosib olish borasidagi dastlabki harakatlari (1852-yil) mag'lubiyatga uchragach, 1853-yilda uni egallash uchun ikkinchi marta hujum boshlangan. 3 mingdan ortiq kishidan iborat rus harbiy qo'shiniga 400 kishidan iborat qal'a himoyachilari 20 kun davomida qarshilik ko'rsatgan. Qurshovda qolgan qal'a himoyachilari oxirgi imkoniyatlari qolgunicha jang qildilar. Kuchlar notengligi oqibatida Rossiya imperiyasi qo'shinlar tomonidan qal'a egallangan. Bu qal'aga Perovskiy forti deb nom berildi. Turkiston va Chimkent shaharlari mudofaasiga Qo'qon xonining amir lashkari Aliquli (Alimqul) rahbarlik qildi. Kuchlar teng emas edi. O'sha davrning zamonaviy qurollari bilan qurollangan imperiya qo'shinlar Qo'qon xonligiga qarashli Turkiston shahrini ishg'ol qildi va 20 kilometrlik qal'a devori bilan o'ralgan Toshkentni bosib olishga tayyorgarlik ko'ra boshladi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Oqmachit – ...-yil, Chimkent, Turkiston – ... -yil bosib olindi.

2. Yangi ..., ... istehkom ...ning tashkil etildi.

3. ... otryadi Qo'qon xonligiga qarashli Turkiston shahrini bosib oldi.

4. ... Turkiston va Chimkent shaharlari mudofaasiga ... qilishga Qo'qon xoni tomonidan yuborilgan.

V. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

*veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.*

Zokirjon Admin bilan

*90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.
Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi*

40 listdan iborat O‘zbekiston tarixi fanidan 10-sinf o‘quvchilarga 34 soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

**To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#
Plastik egasi Nabihev Zokirjon**

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**